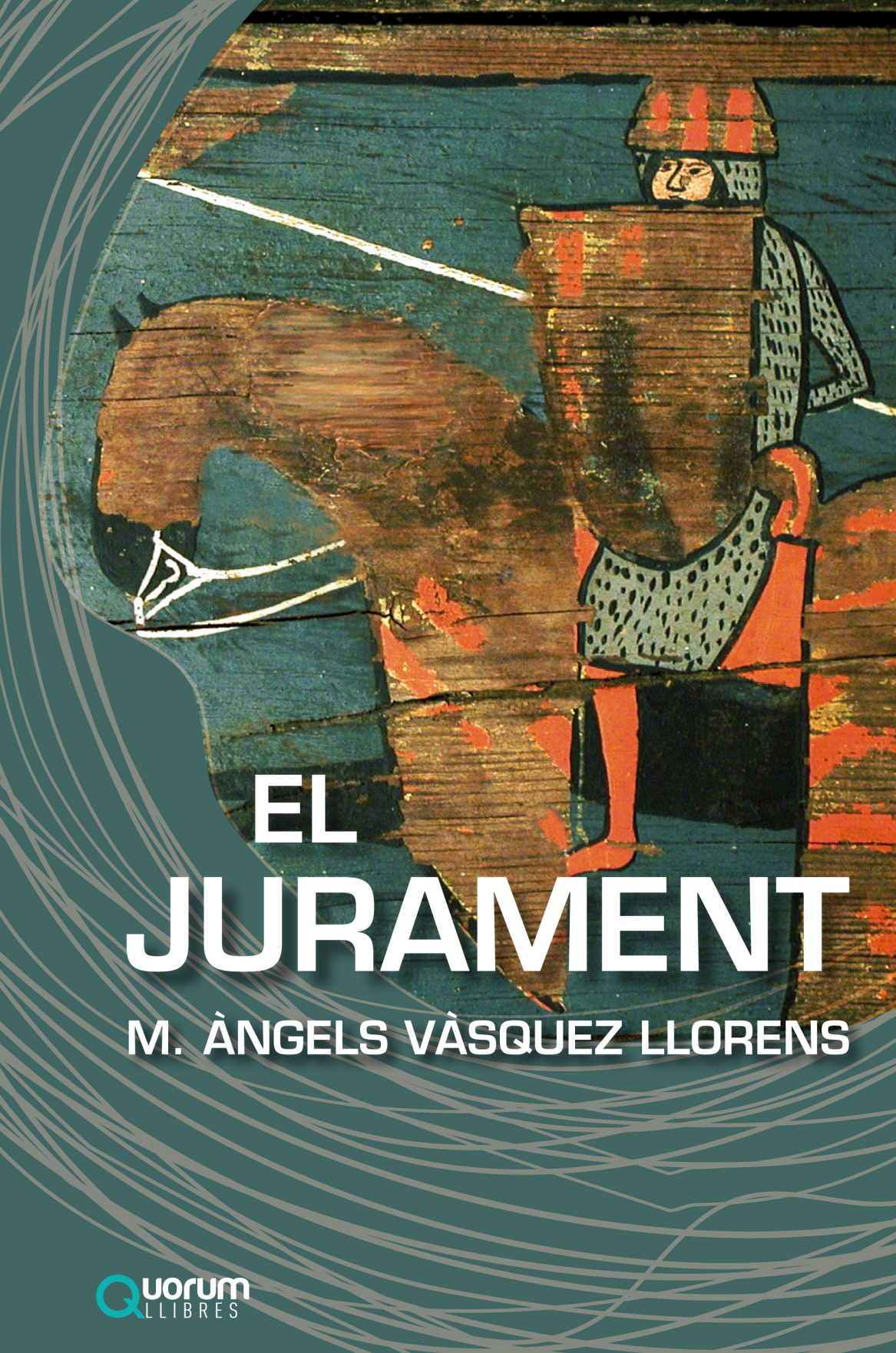




EL JURAMENT

M. ÀNGELS VÀSQUEZ LLORENS

(COL·LECCIÓ NARRATIVA) - 4

EL JURAMENT

M. Àngels Vàsquez i Llorens

Primera edició: febrer de 2017

© M. Àngels Vàsquez i Llorens

© de l'edició:

Quorum Llibres

C/ de la Violeta, 6 • 43800 Valls

Tel. 977 60 25 91 • Fax 977 61 43 57

quorum@quorumllibres.cat

www.quorumllibres.cat

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Romanyà-Valls, SA

ISBN: 978-84-16342-07-5

DL T 10-2017

1

ESCORNALBOU

Quan a la plana del que havia estat la Tarraco romana s'hi movien tota mena de pobladors intentant formar petites viles i contrades, es bastiren torres de guaita, muralles i castells per defensar-se dels atacs de corsaris i sarraïns. Hi havia un castell situat a dalt d'una muntanya, assentat entre dos turons, un més alt i punxegut i un altre una mica més baix i com escapçat; el seu nom era Escornalbou. Diu la llegenda que aquest nom li van posar els habitants de l'Argentera, un petit llogaret situat a baix a la vall. Diuen que, quan miraven cap a Escornalbou, veien un turó més alt, on hi havia una petita ermita, que s'alçava cap al cel en punxa, mentre que a l'altra banda n'hi havia un altre, però era més baix i arrodonit; talment feia pensar en un bou escornat, és a dir, amb una banya trencada. D'ací ve el nom d'Escornalbou.

El castell presidia la baronia d'Escornalbou, formada per una colla de poblets que en depenien. En Jaume, baró d'Escornalbou, era un home assenyat, vidu ja feia temps, pare de dues filles. Home de bon cor, recte en el seu actuar. El baró no havia tingut un fill per poder deixar-lo com a hereu, i la seva preocupació era com ho podia fer per casar les seves filles, ja que la baronia havia de passar a un nebot seu quan ell morís. Com que el seu nebot era frare, si faltava el baró Escornalbou passaria a pertànyer al monestir. En Jaume, que havia participat en les reunions de les Corts diverses vegades, coneixia alguns nobles joves en qui va pensar a convidar per presentar-los les seves filles, i així trobar possibles pretendents per casar-les i no haver de patir pel futur quan ell faltés. Un dels seus possibles candidats va ser en Pere, comte de Prades. Havien anat a caçar junts i li va semblar adequat com a gendre: bon partit, jove de bon veure i galant. Li va enviar un missatger per demanar-li que anés a passar uns dies al castell i que es fes acompanyar per un amic seu, de la seva edat i que mereixés la seva confiança, tot prometent-li

que gaudirien d'uns dies de caça molt bons, ja que aquella temporada era immillorable.

Aquell dia, a l'hora de dinar, el pare va comunicar a les noies el que havia fet. Elles van quedar una mica sobtades, ja que mai els havia fet cap comentari sobre els seus possibles compromisos.

Més tard, les dues germanes estaven assegudes al jardí del castell. Era un recinte no molt gran, tancat per una banda pel mateix castell, l'altra banda era la paret de l'església, l'altra la façana de la petita capella dedicada a la Mare de Déu del Llibre i, per acabar-ho de quadrar, hi havia unes arcades que s'assentaven sobre un penya-segat, un cingle força alt que feia aquell lloc inaccessible. Les arcades donaven al pati un aire de semiclaustre, protegit per una barana on podien repenjar-se per guaitar. Des d'aquell lloc es veia el mar, com si fos allà mateix, encara que entre el castell i la platja hi havia un bon tros de plans i la muntanya de la Roca, a Mont-roig, de preciosa roca vermella.

Començava a somriure la primavera. Les plantes silvestres treien flors pertot, i omplien de colors la vall del castell. Violetes boscanes, espígol, ginesta, romaní i farigoles gairebé formaven tot l'arc de Sant Martí, i banyaven de colors la catifa del sòl. També l'aire assenyalava que s'acostava el bon temps, ja que arreu es flairaven perfums suaus. Fins i tot els esbarzers i les argelagues estaven florits. Al pati del castell hi havia un esbarzer sense punxes; ningú no sabia el perquè d'aquell esbarzer, i només l'Elisenda el regava tot esperant que florís. Era molt semblant a un roser.

—Helena, tu creus que els amics del pare seran agradables? —va preguntar l'Elisenda a sa germana gran.

—I és clar que sí, dona! El pare m'ha dit que ens posem guapes, que vénen per veure'ns a nosaltres.

—A mi no m'agrada gaire tot això. M'estimaria més poder triar qui ha de ser el meu marit.

—No és tan fàcil, nena. La nostra obligació és creure el pare. Ell vol el millor per a nosaltres.

Mentre deia això, l'Helena s'apariava uns rínxols rebels que se li escapaven amb gràcia de la toca. Tenia uns cabells rossos com l'or i uns ulls blaus que semblaven un bocí de cel.

L'Elisenda no era tan bonica com la seva germana. Tenia una cara passable, uns cabells ni negres ni rossos ni se sabia ben bé de quin color; de vegades el sol els feia brillar, però quasi sempre li feien dur una toca que els hi tapava,

com era costum. Els ulls eren d'un color mel i la seva mirada era molt dolça i ingènua. Li agradava molt muntar a cavall, córrer per les muntanyes com un xicot i mai no havia pensat a casar-se. Només tenia disset anys i, com que mai havia sortit de casa, era una noia de cor innocent.

“La meva germana deu tenir raó”, va pensar. “Ella sap més coses que jo, li agrada molt llegir, és instruïda, té bones mans per a les labors, les puntes de coixí i altres treballs...” Mentre pensava això, es mirava la seva germana amb admiració embadalida.

L'Elisenda també llegia i feia labors, com era costum en les noies de bona família, però tenia una afició que els altres li comportaven amb simpatia: li agradava criar coloms, però coloms missatgers. En tenia unes quantes parelles i mantenia una correspondència amb el seu cosí Enric, l'hereu de la baronia, que vivia a Riudoms. S'enviaven missatges de tant en tant, i d'aquesta forma estaven entrenats per portar qualsevol nova d'un lloc a l'altre. Des de petits, l'Elisenda i el seu cosí, quan ell encara vivia al castell, jugaven junts i compartien aficions. Ara feia uns quants anys que l'Enric havia marxat del castell a causa de l'enemistat de les famílies, però ells continuaven enviant-se els coloms amb missatges lligats a les potes.

Arribaren per fi els convidats amb el seu seguici. Les noies guaitaven darrere els vidres de la seva cambra del pis de dalt del castell. Portaven uns cavalls molt bonics, i anaven acompanyats pels seus cavallers.

—Què et posaràs, Helena?

—Segurament el vestit blau, i em deixaré veure els cabells.

—Sí, sí! Els tens tan bonics!

—I tu, per què no et poses la capelina daurada? Et queda molt bé!

—No, no. No aniré a cap dinar ni sopar on hi hagi aquests senyors. Jo tindrè molta vergonya.

—El pare s'enfadarà.

—No vull, no, no...!

Per a la petita Elisenda tot era massa fort i complicat. No sabia com comportar-se en aquella situació. El millor fóra no sortir de la seva cambra, va pensar.

Aquell vespre la taula parada lluia realment. Tot estava preparat segons havia disposat el senyor baró, i no hi faltava res. Bones viandes, escudelles, fruites, pa i vi de les seves vinyes, tot de qualitat.

En Jaume anà a trobar a les seves filles per avisar-les que ja estava tot preparat. Volia que coneguessin els convidats per aquella ocasió. Trobà

Helena a punt per sortir, però va haver de convèncer l'Elisenda, perquè ella no estava preparada. Per fi, el senyor baró entrà al menjador amb les seves dues filles, una a cada braç.

En Pere, comte de Prades, era alt, amb cabell castany i barba del mateix color, espessa i arissada. Semblava simpàtic, amb un somriure graciós, una mica irònic, però deixava entreveure la seva bonhomia només a les primeres paraules.

L'altre jove, en Marçal, duc de Montblanc, era d'aspecte seriós, ulls blaus, pell morena i barba no molt llarga. També era alt i prim i ben plantat. No parlava gaire, deixava que la conversa la portessin en Jaume i en Pere, i ell es limitava a afegir alguna paraula de tant en tant.

—Digueu-me, amics: com us ha anat el viatge des de Montblanc i Prades fins aquí?

—Ah! Molt bé, sense entrebancs. Els nostres cavalls han seguit les pujades i baixades que hi ha des d'allà fins aquí sense aturar-se ni per beure aigua —digué en Pere, en to de broma.

En Marçal es limità a assentir amb el cap.

—Quan han arribat ells de Montblanc —digué en Pere assenyalant a en Marçal—, ens hem afegit a la comitiva i, tot passant per Cornudella, Porrera i el coll del Vítxo, hem arribat fins aquí per l'Enderrocada i l'Argentera. De fet, portem molta estona de viatge i estem cansats.

—I les vostres famílies, han quedat tots bé? —digué en Jaume.

—Oh! I tant, jo només tinc la mare, i ja és molt gran. No hi veu gaire i no surt de casa. A Prades tothom se l'estima molt, li porten presents i la van a visitar les seves amigues.

—I vós, duc?

—Jo visc sol. Bé, amb un matrimoni que sempre ha tingut cura de la casa i de mi des que vaig perdre els meus pares, quan era jovenet.

—Ara coneixereu les meves filles. Espero que les trobeu ben boniques. Realment ho són... Boniques i també amb una bona cultura. No tenen el cap buit, les meves filles, no. Ja me n'he encarregat jo, de fer-les unes dones de profit. Saben llegir i escriure, fer labors, cuinar i... també muntar a cavall.

L'Helena i l'Elisenda s'havien quedat a l'entrada del menjador, plantades, sense saber què fer.

—Tremolo, Helena. Tinc por!

—Va, dona, no siguis poruga, que no passa res.

—Aquí les teniu! Seieu! La més gran és l'Helena, i la petita és l'Elisenda.

—Filles, vull que conegueu a en Pere, comte de Prades, i a en Marçal, duc de Montblanc.

Elles feren una inclinació de cap i s'asseguren a taula. Tot seguit van servir el sopar.

—Voleu una mica més de carn, senyor? —va dir l'Helena a en Pere, que tenia al davant.

—Sí, és clar, està boníssima.

—Demà podreu anar de cacera amb el pare i veureu com omplireu els sarrons.

—I vós, en voleu més, de carn? —dirigint-se a en Marçal.

—Sí, està bé.

L'Helena pensà que en Marçal era una mica murri; li agradava més el caràcter d'en Pere, obert i parlador. Mentrestant, l'Elisenda no va obrir boca en tot el sopar, ben astorada. Tot i així, observava els dos nois i somreia quan en Pere li deia alguna cosa i li feia l'ullet.

En acabar el sopar, tots es retiraren d'hora per anar a dormir, ja que l'endemà havien de matinar.

Els cavallers, juntament amb el baró, van ser tot el dia fora, i les dues germanes es van esplaïar a gust.

—El comte Pere és encantador, no et sembla, Helena?

—Sí, noia, sí! M'ha agradat molt!

—El seu amic no és tan simpàtic.

—No, ben just parla. S'hauria d'animar una mica.

—Què vols dir?

—Doncs que, si vol que ens agradi a una de nosaltres, s'hauria d'esforçar i ser més alegre, no?

—Tens raó, però no deu ser la seva manera de ser.

A l'arribar portaven moltes peces de caça i van preparar un sopar digne de lloança. El menjador brillava per les llànties i ciris que cremaven. Tot feia molt de goig. El baró estava encantat. Les noies es van afanyar per estar ben boniques. L'Elisenda va decidir deixar-se els cabells a l'aire, com la seva germana, i es va fer una preciosa trena guarnida de petites perles. Estava esplèndida, però al costat de l'Helena quedava eclipsada. L'Helena era espectacular.

Aquella nit, l'Helena i en Pere van parlar molta estona. Al matí els cavallers van marxar molt d'hora; les noies només van poder acomiadar-se'n fent

adéu amb les mans quan ja baixaven muntanya avall. Un anava en direcció a Porrera, l'altre en direcció a Riudoms. El baró Jaume va cridar les seves filles i els va dir que tant en Pere com en Marçal havien sol·licitat les seves mans per casar-s'hi. Havia donat la mà de l'Helena a Pere de Prades, i la de l'Elisenda a Marçal de Montblanc.

—Pare, estic contenta! —digué Helena—. El comte de Prades m'ha semblat molt agradable.

—I tu, no dius res, Elisenda?

—Jo no sé què dir, pare.

L'Elisenda va plorar molt. Estava espantada.